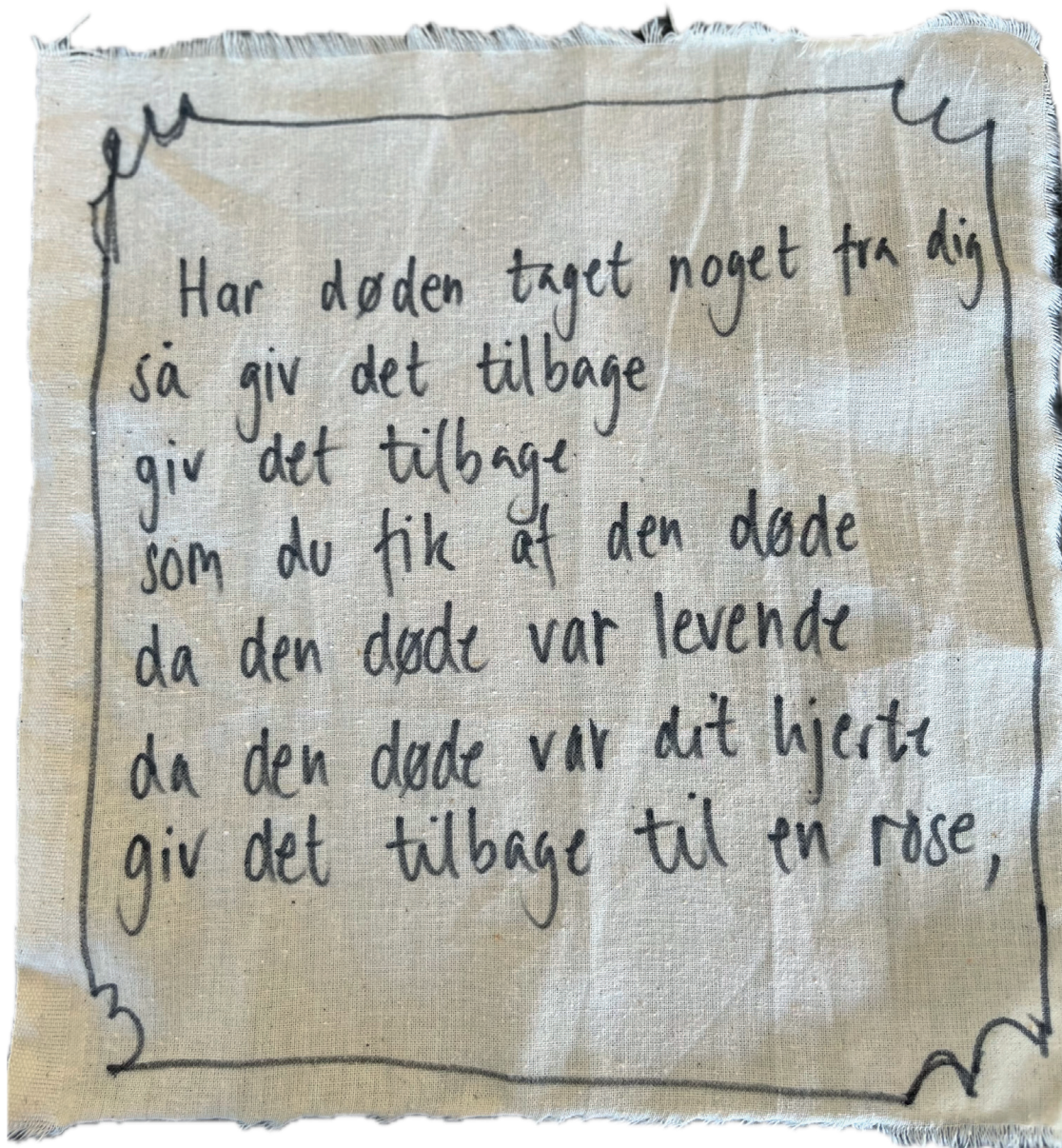

Skriv digte med dine konfirmander

– om allehelgen

Digt af Naja Maria Aidt

Første undervisningsgang

Forberedelse (20 – 30 min)

Kirken

Find et stort stearinlys og stil det et sted, så alle konfirmander kan se det.

Find lys, som konfirmanderne kan tænde.

Konfirmandstuen

SPOR A - til holdet, der godt kan arbejde selvstændigt.

SPOR B - til holdet, som fungerer bedst i lærerstyret undervisning.

Hvis SPOR A vælges:

Print ark med digte/billeder mm (kilder)

Bed konfirmanderne medbringe telefon og head-sets, så de hver især kan vælge et af ovennævnte ark.

Hvis SPOR B vælges:

Udvælg to ark (kilder) med digte/billeder mm, som holdet skal arbejde med i plenum.

Find post-its og skriveredskaber frem.

Andagt i kirken (20-25 min)

Indledning og tekstlæsning:

Lad kirkerummet stå uoplyst.

Når alle konfirmander sidder ned, tændes stearinlyset. Præsten kan nævne, at det snart er allehelgen; dagen hvor vi mindes dem, der er døde og derefter læse Matt. 5,13-16. (Bibelen 2020)

Jordens salt og verdens lys

I er jordens salt. Men hvis saltet mister sin smag, hvad kan det så bruges til? Det kan ikke blive til salt igen, men er lige til at smide ud, og alle og enhver kan træde på det. I er

verdens lys. Man kan ikke skjule en by, der ligger oppe på et bjerg. Det samme gælder en olielampe: Den tænder man ikke for at gemme den væk under en krukke, man sætter den frem, så alle i huset kan få glæde af den. På samme måde skal I skinne for alle mennesker. Så kan de se de gode ting, I gør, og takke jeres far, som er i himlen.

Samtale eller præsten fortæller, hvordan han/hun forstår teksten:

Lad eventuelt konfirmanderne tale sammen to og to om nedenstående spørgsmål inden de drøftes i plenum.

- Hvad kom I til at tænke på, da jeg tændte lyset, lige inden jeg begyndte at læse op for jer?
- I fortællingen står der, at lyset skal sættes i en stage. Hvorfor tror I, lyset skal i en stage?
- "I er verdens lys", hvad tror I, det betyder?
- Hvordan tror I, at man kan være et lys for andre?

Lystænding og bøn:

Herefter kan konfirmanderne tænde et lys, som sættes i en lysglobe, et fad med sand eller på kanten af døbefonten. Herefter kan nedenstående bøn læses.

Bøn skrevet af Ruth Østergaard Poulsen (omskrevet).

Gud, vi siger dig tak for det liv, du har givet os

Tak for de mennesker, du har givet os at dele livet med.

Tak for alt, hvad vi har delt med hinanden både på gode og svære dage.

Hjælp mig nu, hvor vi er blevet skilt fra hinanden.

Der er så mange ting, som vi ikke kommer til at lave sammen.

Der er noget, jeg gerne ville have gjort anderledes,

og så meget, som jeg gerne ville have sagt.

Nu lægger jeg det hele i dine hænder, Gud, i tillid til, at du kan rumme og bære det alt sammen.

Hjælp mig til at mindes hende/ham, jeg har mistet og ikke bare sørge over det, jeg har mistet, men også at glæde mig over alt det, vi har haft sammen.

Sæt englevagt omkring os, og giv mig at tro, at vi - både i livet og i døden er sammen i din kærlighed.

Amen.

Salme

Andagten afsluttes med at læse nedenstående bøn, Fadervor og salmen: "Du som har tændt millioner af stjerner".

Undervisning i konfirmandstuen (35–40 min)

Introduktion (5 min)

Præsten kan indlede lektionen med at fortælle konfirmanderne, at det snart er allehelgen – her mindes vi dem, der er døde.

Præsten kan fortælle:

- Lidt om den særlige gudstjeneste, der afholdes i forbindelse med allehelgen
- Hvad der er skik og brug i kirken at gøre i forbindelse med allehelgen
- At kirkerne i Aarhus er fælles om at arrangere De Dødes Dag på Vestre Kirkegård. Det er en dag, hvor man kan deltage i forskellige arrangementer og mindes de døde, f.eks. gennem mindegudstjenester, koncerter og oplæsninger mm.
- At præsterne i Aarhus er blevet spurgt, om konfirmanderne vil bidrage til De Dødes Dag med nogle digte. Der skal bruges to lektioner på forløbet. I dag skal vi tale om, hvilke tanker vi gør os om døden og hvad det vil sige at mindes, og næste gang skriver vi digte, der kan blive udstillet på Vestre Kirkegård.

Præsten afslutter med at stille konfirmanderne følgende spørgsmål:

- Har I hørt om allehelgen?
- Har jeres familie nogle traditioner i forbindelse med allehelgen?

Refleksion (5 min)

Præsten beder konfirmanderne tale med deres sidemakker om disse to spørgsmål, som skrives på tavlen:

- Hvad vil det sige at mindes?
- Hvem kan man mindes? Hvorfor?

Refleksionen afsluttes med en kort opsamling i plenum.

Imens konfirmanderne taler sammen kan præsten enten lægge alle *kilderne* ud på gulvet et sted, hvor der er god plads (**SPOR A**) eller finde *kilderne* frem, som holdet skal arbejde med (**SPOR B**).

Kilder i brønden (20-25 min).

Fælles for Spor A og Spor B.

Indled med at fortælle konfirmanderne, at oplevelsen af at miste og mindes er et menneskeligt grundvilkår. Ingen går "ustødt" gennem livet. Intet liv er uden sorg. Alle mennesker vil på et eller andet tidspunkt opleve at miste nogen, som de ofte vil tænke på og mindes.

At flere har oplevet at miste og mindes, skal konfirmanderne nu stifte bekendtskab med gennem forskellige *kilder*, såsom sangtekster, digte, bibelske tekster og kunstværker.

Spor A (til holdet, der godt kan arbejde selvstændigt):

Der kan etableres en brønd i klasselokalet ved at forme en stor cirkel med et reb eller tegne på gulvet med kridt. *Kilderne* lægges i cirklen. Konfirmanderne vælger alle en *kilde* fra brønden, som de skal kigge nærmere på.

På *kilderne* er der spørgsmål, som konfirmanderne skal forholde sig til. Konfirmandernes samtale kan også foregå rundt om brønden.

Når alle har læst/lyttet/set teksten/billedet/filmklippet på deres kilde, samles holdet og stiller sig i to cirkler over for hinanden.

Konfirmanderne i den inderste cirkel skal fortælle til konfirmanderne i den yderste:

- Jeg har hørt/læst/set?
- Jeg kom til at tænke på?
- Min kilde har at gøre med at mindes?

Dernæst er det konfirmanderne i den yderste cirkels tur til at fortælle.

Hvis der er tid, kan der laves en fælles opsamling, hvor nogle konfirmander fortæller om deres *kilder*.

Ellers kan konfirmanderne, når alle i begge cirkler har fortalt om deres *kilde*, sætte sig ned.

Spor B (til holdet, som fungerer bedst i lærerstyret undervisning)

Præsten har på forhånd udvalgt to-tre af kilderne.

Kilderne vises på en projektor.

Præsten vurderer om kilderne gennemgås en ad gangen eller læses/vises/høres i forlængelse af hinanden.

Samtalen i plenum kan tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvordan vil I beskrive kilderne ?
- Hvad fik kilderne jer til at tænke på?
- Hvad synes I, at kilderne fortæller om døden eller det at mindes?

Det bedste og det værste (7 min).

Fælles for Spor A og Spor B.

Præsten deler dernæst post-it ud i to forskellige farver og beder konfirmanderne om at tale med deres sidemakker om de næste spørgsmål. Konfirmanderne skriver deres svar på post-it.

Hvad er det værste ved tænke på døden? (en farve post-it)

Hvad er det bedste ved at tænke på døden? (en anden farve post-it)

Konfirmanderne får fem minutter til at tale sammen og skrive på deres post-it.

Når de fem minutter er gået, går konfirmanderne op og sætter post-its to forskellige steder - det værste og det bedste. Konfirmandernes post-its danner grundlag for den afsluttende samtale, som tager udgangspunkt i ovenstående spørgsmål.

Anden undervisningsgang

(Ingen andagt)

Forberedelse (30 min)

- Kopier så mange elevark, så alle konfirmander har mulighed for at vælge hvilken digtform, de gerne vil arbejde med.
- Klip/riv stoffet i kvadratiske stykker 22x22 cm (et kvadrat til hver konfirmand) + et par ekstra, hvis der skrives forkert.
- Lav en prototype så konfirmanderne kan se, hvordan det kreative produkt ser ud eller vis forside på denne vejledning.
- Indret tre eller fire skrivestationer med skriveplader eller -underlag (den vandfaste tusch kan muligvis gå igennem stoffet.)

Scan QR kode, hvis du har brug tips til at få revet stoffet i stykker af 25 x 25 cm.

I den korte instruktionsvideo fortælles det, at der skal klippes et hul i hjørnet af alle konfirmanddigtene.

Det er ikke nødvendigt, fordi digtene hænges op med tøjklammer.

Password: DIY

Del 1 (20 min.)

Opsamling (5 min)

Præsten samler op fra sidste undervisningsgang og minder konfirmanderne om, at de er i gang med et forløb om at allehelgen. Præsten kan måske spørge konfirmanderne, om de kan huske, hvad de arbejdede med sidste gang eller om sidste undervisningsgang har fået konfirmanderne til at tænke på noget. Præsten kan eventuelt spørge, om de kan huske de kilder, som holdet arbejdede med sidste gang.

Digt (10 min)

Præsten fortæller, at holdet nu skal høre et digt, hvorefter præsten læser højt. Præsten kan vælge at læse nedenstående uddrag af Niels Johansens salme eller Søren Ulrik Thomsens digt eller begge tekster. Teksten i den blå tekstboks handler om *Tanker om døden*. Teksten i den lilla tekstboks handler om *Om at mindes*.

Konfirmanderne skal kunne se digtet, som præsten læser det højt. Det kan enten kopieres, skrives på tavlen eller vises via en projektor.

Oplæsning og samtale om digt

Jeg ved ikke meget, men håber og tror,
vi mødes i Paradishaven,
hvor fjender forsoners som søster og bror.
Det er så utroligt som gaven -

Jeg ved ikke meget, men tror, det er nok,
at Jesus stod op fra de døde,
besejrede Djævelen og Ragnarok,
og nu går de døde i møde.

Niels Johansen, 2014

Hvert år på den dato
der tilfældigvis blev din fødselsdag
tager vi toget til Århus
for at besøge din grav
som nu engang er det sted her i verden
hvor du ikke er.
På turen op gennem byen køber vi blomster
og taler som på enhver anden dag
indtil vi står foran stenen.
Og på vej tilbage regner det altid.
Eftersom intet af dette giver mening
og alligevel finder sted
må det være af største betydning.

Søren Ulrik Thomsen

Efter oplæsningen kan præsten spørge konfirmanderne:

- Hvad tænker I om digtet?
- Hvad fortæller digtet om, hvordan man kan forholde sig til det, man ikke VED noget om - her døden?
- Hvad kan man tro og håbe på?
- Hvordan kan det hjælpe at tro og håbe, hvis man har mistet én, som man holder af?
- Hvad betyder det for os, at Jesus stod op fra de døde?

- Hvad handler digtet om?
- Hvem er det mon, som tager toget til Aarhus - og hvorfor?
- Hvordan er stemningen i digtet? Er stemningen den samme gennem hele digtet?
- Hvorfor er det vigtigt for "vi'et" at besøge graven?

Afslutning (5 min)

Inden en kort pause fortæller præsten, at der er forskellige måder at udforme et digt på.

Eksempelvis:

- 1) En fast form ligesom digt, hvor der er enderim.
- 2) En form, hvor hver linje begynder med det samme fx. "Jeg mindes"
- 3) Fri udfoldelse, hvor man kan skrive som man vil.

Del 2 (30-40 min)

I denne del skal konfirmanderne skrive deres eget digt og lave et kreativt produkt. Produktet er små lommestørklæder/ ubleget lagenlærred 22x22, hvorpå der skrives med vandfast sprittush. Efterfølgende skal stofstykkerne hænges op på Vestre Kirkegård på De Dødes Dag. Digtene bliver ophængt klassevis, så konfirmanderne kan få deres produkt med hjem, når De Dødes Dag er slut.

Introduktion (5 min)

Nu skal konfirmanderne skrive et digt. Inden konfirmanderne går i gang, gennemgår præsten elevarkene og forklarer, hvordan der skal arbejdes med digtene.

Elevarkene består af seks ark.

- Et sæt med tre med blå skrift: **Tanker om døden**
- Et sæt med tre med lilla skrift: **Om at mindes**

Opbygningen er den samme på de to sæt. Hvis en konfirmand ikke har prøvet at miste, så kan det være svært at mindes en afdød; i så fald kan konfirmanden med fordel arbejde med et af de tre ark om **Tanker om døden**.

Præsten indleder med at gennemgå arbejdsarkene, som lægges på et bord:

- 1) To ark med rim - et for hvert emne *Tanker om døden* + *Om at mindes*
- 2) To ark med faste vendinger - et for hvert emne *Tanker om døden* + *Om at mindes*
- 3) To ark med fri udfoldelse - et for hvert emne *Tanker om døden* + *Om at mindes*

Herefter vælger konfirmanderne det elevark/den digtform, som de gerne vil arbejde med.

Præsten kan med fordel facilitere et rum, hvor konfirmanderne kan sidde alene og tænke sig om. Der kan tændes et lys, sættes stille baggrundsmusik på og/eller opfordres til arbejdsro.

Digt-skrivning (20 min)

Når konfirmanderne er færdige med deres digte, går de hen til præsten, som kan spørge ind til processen. Konfirmanderne læser digtet op for præsten, hvorefter præsten udleverer vejledningen til at lave det kreative produkt. Det kan være en god idé at lade eleverne lave en prototype på et stykke papir på samme størrelse som stoffet, så konfirmanderne kan vurdere, hvor på stoffet, digtet skal placeres, for at hele digtet kan stå på stoffet.

Lidt efter lidt bliver konfirmanderne færdige med deres digte.

Der kan med fordel indrettes en skrive-station, så tuscher/stof og underlag er tilgængeligt et sted.

Lektionen kan afsluttes med oplæsning af nogle af konfirmandernes digte.

Vejledning til udarbejdelse af det kreative produkt (10-15 min)

Du skal bruge:

- Et stykke stof (ca. 22 x 22 cm.)
- En snor på ca. 50 cm.
- Et målebånd eller en tommestok
- En saks
- En vandfast tusch
- Et skriveunderlag

1

Overvej, hvor du vil placere digtet på stoffet.

Det kan være svært at skrive på stof.

Derfor skal du sørge for at strække stoffet ud, når du skriver på det. Stoffet skal nemlig være glat, for at du kan skrive på det.

Tegn evt en ramme om digtet.

2

Giv præsten dit digt.

